

Vastaus valtuustoaloitteeseen, Avohakkuuttomasta kuntametsien hoidosta Karkkilassa

177/10.03.01.05/2019

Kaupunginvaltuusto 28.10.2019 § 74

Valtuutetut Tiina Hentunen-Vanninen, Kristo Halme, Päivi Leppänen, Eino Huotari, Timo Lehto, Tapani Ylihärtilä, Jarkko Ilonen, Eino Hellstén, Antti Henttonen, Teemu Tuiskula, Outi Pietiläinen, Heli Ahjoniemi, Satu Ahjoniemi ja Heidi Savolainen tekivät seuraavan valtuustoaloitteen.

"Avohakkuu on tasarakenteisen metsänkasvatuksen päätehakkuu, jossa yksittäisiä säästöpuita lukuun ottamatta alueen puusto hakataan kokonaan. Avohakkuut vaikuttavat oleellisesti alueen lajistoon, vesistöihin ja virkistysmahdollisuuksiin.

Viihtyisät ja ulkoilemaan houkuttelevat kuntametsät ovat tarpeen kuntalaisten hyvinvoinnille. Lähivirkistysalueiden merkitys ihmisten terveydelle on koko ajan selvempi. Jo pieni määrä metsässä vietettyä aikaa alentaa verenpainetta ja laskee muita stressioireita. Kunnilla on erityisvastuu myös luonnonsuojelusta ja kestävästä kehityksestä alueellaan (KL 1 §, LSL 6 §).

Hyvinvoivat kuntametsät ovat oleellisia myös metsälajiston kannalta. 36 prosenttia uhanalaisista lajeista elää ensisijaisesti metsissä ja tämän lisäksi runsas joukko lajeja tarvitsee metsiä jossain vaiheessa elinkiertoaan. Suurin uhanalaisuuden syy ja tulevaisuuden riski metsälajeille on nykymallisen metsätalouden aiheuttamat muutokset muun muassa metsien ikärakenteessa ja lahoppuun määrässä. Metsäelinympäristöistä jopa 70 prosenttia on uhanalaisia joko määrän tai laadun muutosten perusteella. Tähänkin syynä on metsien intensiivinen käyttö.

Metsien käsittelymenetelmillä on suuri merkitys myös ilmastönäkökulmasta. Avohakkuut ja sitä seuraava maanmuokkaus vaikuttaa merkittävästi ilmastoon esimerkiksi pienentämällä metsien kykyä sitoa hiiltä ja vapauttamalla maaperän hiiltä ilmakehään.

Metsän käsittelymenetelmien valinnalla voidaan vaikuttaa myös kunnan vesistöjen tilaan. Avohakkuut ja sitä seuraava metsämaaperän muokkaus aiheuttavat vesistöpäästöjä, jotka ovat muun muassa ravinnepäästöjä (kuten typpeä ja fosforia) ja kiintoainepäästöjä. Erityisesti turvemailla metsätalous aiheuttaa myös liettymistä aikaan saavia humuspäästöjä vesistöön.

Monilla kunnilla on talous- tai virkistysmetsiksi luokiteltuja metsiä, joita hyödynnetään samoilla periaatteilla kuin yksityisten omistamia talousmetsiä. Metsiä käsitellään harvennus-, avo- ja siemenpuuhakkuilla, suometsiä kunnostusojitetaan ja maaperää käsitellään maanmuokkauksilla. Lopputulos on monesti luonnonarvojen ja virkistyskäytön kannalta huono.

Metsien käsittelylle avohakkuilla on myös vaihtoehto, joka oikein toteutettuna huomioi paremmin virkistys- sekä ilmasto- ja luontokysymykset. Metsien jatkuva kasvatus on metsänhoitoa, jossa aluetta ei hakata täysin paljaaksi, vaan metsä säilyy peitteisenä. Metsien jatkuva kasvatus antaa kunnalle siihen sopivissa metsissä tuloja. Näin

metsistä saadaan tuloja myös tasaisemmin. Samalla säilytetään metsien maisema-arvot paremmin, marja- ja sienisatoa saadaan vuosittain ja metsiin sitoutuneen hiilen määrä säilyy suurempana. Metsäpeitteisyyden säilyminen on tärkeää virkistyskäyttäjien lisäksi myös muun muassa metsäkanalinnuille. Luonnoltaan arvokkaat virkistysmetsät on tärkeää siirtää kokonaan pois metsätaloustaloudesta.

Vastuullinen kunta tarjoaa asukkailleen mahdollisuuden virkistyä lähimetsissä, kantaa vastuuta luonnon monimuotoisuuden säilymisestä ja vesistöjensä tilasta sekä toimii ilmastovastuullisesti.

Me valtuutetut esitämme, että kuntamme luopuu avohakkuista ja muista voimaperäisistä metsätaloustoimista ja siirtyy talousmetsissään jatkuvan kasvatuksen menetelmiin. Luonnoltaan arvokkaat metsät on tärkeää siirtää kokonaan pois metsätaloustaloudesta. Esitämme myös, että kuntamme määrittelee metsänhoidon päätavoitteeksi luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen, metsiin ja niiden maaperään sitoutuneen hiilen määrän lisäämisen sekä monipuolisten virkistysmetsien tarjoamisen asukkaille."

Päätös:

Kaupunginvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen yksimielisesti kaupunginhallitukseen valmisteltavaksi.

177/10.03.01.05/2019

Kaupunginhallitus 2.12.2019 § 272

Esittelijä: kaupunginjohtaja Tuija Telén

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää antaa valtuustoaloitteen teknisen lautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti ehdotuksen mukaan yksimielisesti.

Täytäntöönpano:

tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta 27.06.2024 § 78

330/00.01.02/2023

Esittelijä:

Kaupunkikehitysjohtaja Rantanen Marja

Valmistelija:

Kaupunkikehitysjohtaja Rantanen Marja

Jatkuvaan kasvatukseen perustuva metsänhoito on Suomessa kasvattanut suosiotaan. Syynä tähän ovat mm. vähenevät metsämaat sekä tietoisuus metsän roolista hiilinieluna. Ympäristönäkökulmien lisäksi metsätalouteen vaikuttaa usein myös taloudellinen hakkuutarve sekä mahdollinen hakattavan metsäalueen tuleva käyttö, Perinteisen metsänhoidon peruste on usein tuotto-odotus joka ns. avohakkuussa on lyhyellä aikajänteellä jatkuvan kasvatukseen metsistä saatavaa kertasuoritusta suurempi.

Jatkuva kasvatukseen myös vaatii alkuvaiheessa huolellisuutta, oikeaa ajoitusta sekä suunnittelua siitä, millä tavoin erilaisilla metsänpohjilla ja metsäalueilla hakkuuta voidaan suorittaa niin, että mm. tuulituhoriskit

Ptk tark.

minimoidaan ja alueelle jäävän puuston kasvu varmistetaan. Viljavilla alueilla rsikinä on myös pintakasvillisuuden ja vesakon runsastuminen.

Kaupungin metsänhoidon kannalta on merkittävää että myös luontoarvot sekä asukkaiden virkistyskäyttömahdollisuudet turvataan. On myös tärkeää, että yhteisten metsien olemassaolo säilyy. Metsät lisäävät ympäristöarvoja ja toimivat osaltaan myös lisäarvona vetovoiman ja pitovoiman näkökulmista.

Tulevaisuudessa metsienhoito- ja hakkuusuunnitelmien yhteydessä selvitetään, voidaanko suunniteltujen alueiden hakkuut suorittaa jatkuvan kasvatuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi selvitetään voidaanko esim. opinnäytetyönä laatia selvitys kaupungin kaikkien metsien tilasta sekä mahdollisuudesta jatkuvan kasvatuksen metsätalouteen siirtymiseksi

Ehdotus: Kaupunkikehitysjohtaja Rantanen Marja
Tekninen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että
1) se hyväksyy lautakunnan vastauksen valtuustoaloitteeseen
2) toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös: Keskustelun aikana Teija Hallenberg esitti asian palauttamista uudelleen valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että Teija Hallenbergin ehdotus raukesi kannattamattomana.

Alkuperäinen päätösehdotus hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Täytäntöönpano: